

Symtomlindring för palliativa patienter i livets slut

Rekommendationer från Palliativa Rådet i Södermanland, våren 2013

Diagnostik av döende patient

Patienten är sängbunden p.g.a. sin grundsjukdom samt uppfyller minst två av tre nedanstående definierade symtom för att bedömas som döende:

- Patienten kan inte inta mat eller dryck, annat än små klunkar vätska
- Patienten är semicomatös (växlande medvetandenivå)
- Patienten kan inte längre inta läkemedel i tablettform

Beslut, information och dokumentation

- Medicinsk bedömning gjord av läkare, eller sköterska *i samråd med läkare*, att patienten är döende
- Patienten informerad och delaktig om så är möjligt
- Närstående informerade om bedömningen samt delaktiga i beslutet
- Vårdlaget informerat och delaktigt i beslutet
- Beslutet dokumenteras i patientens journal

Sköterskan kan efter att beslut enligt ovan har fattats:

- Sätta urinkateter
- Ge symtomlindring enligt ordinationslista nedan

Läkemedelsordinationer vid behov för alla patienter i livets slutskede oavsett diagnos

Baserat på "Nationellt Vårdprogram för Palliativ vård 2012-2014"

• **Mot smärta** till patienter som inte sedan tidigare får opioid:
Morfin 10 mg/ml 2,5–5 mg (0,25–0,5 ml) subkutant vid behov. Justera dosen efter ålder, låg dos till äldre patienter på grund av sämre njurfunktion.

• **Mot smärta** till patienter med stående opioidmedicinering:
ge 1/6 av den parenterala dygnsdosen Morfin sc vb.
Observera att olika opioider inte är dosekvivalenta (10 mg Morfin per os motsvarar cirka 2–5 mg sc/iv). Använd konverteringstabell.

• **Mot andnöd:**

I första hand Morfin, doserat enligt ovan.

I andra hand Midazolam, doserat enligt nedan.

Furosemid 10 mg/ml 20–40 mg (2–4 ml) intravenöst/subkutant kan ges vid hjärtsviktsorsakad andnöd.

• **Mot förvirring:**

Haldol per oralt/subkutant 0,5–2 mg, 1–2 gånger per dygn.

• **Mot illamående:**

Haldol 5 mg/ml 1–2,5 mg (0,2–0,5 ml) subkutant vid behov.

• **Mot rosslighet:**

I första hand Robinul 0,2 mg/ml, 0,2 mg (1 ml) subkutant vid behov

I andra hand Morfin-Scopolamin 10+0,4 mg/ml, 0,5–1 ml subkutant vb.

• **Mot ångest:**

Midazolam 5 mg/ml 2,5 mg (0,5 ml) subkutant vid behov.

Läkargruppen inom Palliativa Rådet i Sörmland